

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาอักษรขอมจากจารึกต่าง ๆ ที่ค้นพบในประเทศไทย ในประชุมศิลาจารึกทั้ง ๔ ภาค ได้พบว่า ชื่อของพระเมธังกร ในประชุมศิลาจารึกภาคที่ ๑ หลักที่ ๑๒ (จารึกรอยพระพุทธรูปคดบาท) ความว่า

"รอยพระบาทจำลองของสมเด็จพระมุนี...นี้ อันพระสมณะผู้ใหญ่มีนามว่า "เมธังกร" ผู้เป็นวิญญูได้สร้างไว้ถวายพระราชานุเคราะห์ของพระธรรมราชา ผู้ทรงบัญญัติ (พระเจ้าลิไท) เมื่อวันพฤหัสบดี เดือน ๒ ขึ้น ๔ ค่ำ พุทธศักราช ๑๙๓๐" ผู้วิจัยรู้สึกชื่นชมและศรัทธาในตัวท่านและผลงานของท่าน

เมื่อผู้วิจัยค้นหาคัมภีร์ภาษาบาลี เพื่อที่จะทำการตรวจชำระเพื่อจัดทำขึ้นเป็นวิทยานพนธ์ ได้พบว่า คัมภีร์โลกปทีปกสาร ซึ่งรจนาโดยพระเมธังกรนี้ ได้มีผู้ทำการวิจัยและตรวจสอบชำระเป็นวิทยานพนธ์ชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ที่ภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแล้ว ๒ ปริจเฉท ส่วนปริจเฉทที่ ๓, ๔ นายปรีทัศน์ ศรีรัตนาลัย กำลังดำเนินการวิจัยและตรวจสอบชำระ เพื่อทำเป็น

วิทยานพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยให้ชื่อว่า "โลกปทีปกสาร ปริจเฉทที่ ๑ และ ๒ การตรวจชำระและการศึกษาเชิงวิเคราะห์".

วิทยานิพนธ์ต่อมา อย่างไรก็ตามก็ งานวิจัยคัมภีร์ฉบับนี้ ยังมีปริจเฉท ๕ - ๘ ค้างอยู่ ผู้วิจัยจึงติดตามค้นต่อไปพบว่า ปริจเฉทที่ ๕ ชื่อ มนุสสคติ พรรณาความเป็นมนุษย์ ประวัติพุทธศาสนาในประเทศอินเดียและลังกาประเทศอย่างละเอียดพิสดารมาก แม้ว่าปริจเฉทนี้จะมีความยาวมากก็ตาม แต่เมื่อมาพิจารณาเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง จึงได้ตัดสินใจเลือกวิจัยคัมภีร์โลกปทีปกสาร ปริจเฉทที่ ๕ เพื่อตรวจสอบชำระ แปล และศึกษาอย่างละเอียดทั้งปริจเฉท

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อตรวจสอบชำระต้นฉบับคัมภีร์โลกปทีปกสาร ที่พระเมธีขรรค์ นักรวบรวมทางพระพุทธศาสนาและภาษาบาลีแห่งกรุงสุโขทัย ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ ไครงานไว้เฉพาะปริจเฉทที่ ๕ ซึ่งมีความยาวเกือบ ๒๐๐ หน้าใบลาน
๒. แปลคัมภีร์โลกปทีปกสาร ปริจเฉทที่ ๕ ที่ตรวจชำระแล้วออกเป็นภาษาไทย
๓. เพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์คัมภีร์โลกปทีปกสาร ปริจเฉทที่ ๕ โดยศึกษาลักษณะภาษาบาลี ตลอดจนลักษณะตัวอักษร การจารอักษรและอื่น ๆ ที่จะช่วยให้เห็นระดับความรู้ ความสามารถของปรารชญ์ทางพุทธศาสนาในสมัยกรุงสุโขทัย

ขอบเขตในการวิจัย

เนื่องจากคัมภีร์โลกปทีปกสาร มีความยาวถึง ๑๑ ผูก เนื้อหาแบ่งออกเป็น ๘ ปริจเฉท แต่ละปริจเฉทจบสมบูรณ์ และได้มีผู้ทำการวิจัยและตรวจสอบชำระไปแล้ว ๔ ปริจเฉท คือ ปริจเฉทที่ ๑ - ๔ คงเหลืออีก ๔ ปริจเฉท คือ ปริจเฉทที่ ๕ - ๘ ซึ่งมีความยาวเกือบ ๕ ผูก โดยเฉพาะปริจเฉทนี้ มีความยาวประมาณ ๒๐๐ หน้าใบลาน หากจะค้นคว้าวิจัยตั้งแต่ปริจเฉทที่ ๕ จนจบปริจเฉทที่ ๘

แล้ว จะต้องใช้เวลาหลายปี ฉะนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้เพียง
ปริเฉทที่ ๕ ปริเฉทเดียว การตัดสินใจตรวจชำระเพียงปริเฉทเดี่ยวนี้นี้ จะไม่
ทำให้งานตรวจชำระ แปล และศึกษาเชิงวิเคราะห์นี้ มีลักษณะเป็นงานย่อยที่จะทำ
ให้เนื้อความไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะว่า ปริเฉทที่ ๕ นี้ กล่าวถึงมนุษยชาติ และมีเนื้อ
หาสาระสมบูรณ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

- ๑. รวบรวมต้นฉบับตัวเขียนคัมภีร์โลกปทีปภสสาร ปริเฉทที่ ๕ ที่เก็บ
รักษาอยู่ในหอสมุดแห่งชาติ และวัดเพชรพลี จังหวัดเพชรบุรี ที่จารด้วยอักษรขอม
และอักษรมอญมาตรวจสอบชำระ^๑โดยปริวรรตเป็นอักษรไทย แล้วเขียนเปรียบเทียบ
ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อให้ได้ต้นฉบับที่ใกล้เคียงกับที่พระเมธังกรได้รจนาไว้ให้มากที่สุด
เท่าที่จะทำได้
- ๒. ศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์นี้อย่างละเอียด ทั้งในด้านเนื้อความ ลักษณะ
สำนวนและภาษาบาลีที่ตรวจชำระแล้วนั้น
- ๓. แปลคัมภีร์โลกปทีปภสสาร ปริเฉทที่ ๕ ที่ได้ตรวจสอบชำระแล้ว
เป็นภาษาไทย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ต้นฉบับตัวเขียนที่ นายเกรียงศักดิ์ ไทยคุรุพันธ์ ใช้ในการตรวจชำระ
เฉพาะปริเฉทที่ ๑ - ๒ นั้น มีอยู่ ๔ ฉบับ เก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติทั้งหมด
ผู้วิจัยได้เพิ่มต้นฉบับตัวเขียนจากจังหวัดเพชรบุรีขึ้นอีก ๑ ฉบับ.

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

๑. ได้ค้นฉบับคัมภีร์โลกปที่ปกสาร ปริจเฉทที่ ๕ เป็นภาษาบาลีที่ถูกต้องและใกล้เคียงกับต้นฉบับเดิมของพระเมธังกรจารย์มากที่สุด
๒. มีคำแปลคัมภีร์ดังกล่าวเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง
๓. ได้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมาของมนุษยชาติตามความเชื่อของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย
๔. ได้ทราบประวัติของพุทธศาสนาในประเทศอินเดียและประเทศลังกาอย่างละเอียดพิสดาร
๕. ได้ทราบลักษณะของภาษาบาลีที่มีอยู่ในสมัยกรุงสุโขทัย
๖. เป็นการประกาศเกียรติคุณพระเถระผู้เป็นปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย